

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA“.)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata“-nak, a „Budapesti pinczér-egylet“, a „Fővárosi pinczér-kör“ az „Első magyar országos pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházisegéd-egylet“, a „Szatmár-németi pinczér-egylet“, a „Székesfehérvári pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér-betegsegélyző-egylet“, a „Kolozsvári pinczér-egylet“, „Györi pinczér-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczér-egylet“-nek, a „Szabadkai“ pinczér-egylet“-nek és az „Aradi vendéglősök és kávéosok egyesületé“-nek

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre frt 6.— Félévre frt 3.—
Háromnegyed évre „ 4.50 Évnegyedre „ 1.50

LAPTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

I H Á S Z G Y Ö R G Y .

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület, Duna-utca 7. szám alatt.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulatának, Gundel János úr elnöklete alatt 1886. év június hó 1-én délután 4 óraker megtartott választmányi üléséről.

Jelen voltak:

Walter Ferencz alelnök, Fanzler János, Stauffer András, Mayer Ferencz, Stadler Károly, Hermann Ferencz, Blaschka István, Ment András, Kommer Ferencz, Günzel Manó, Fritz Henrik, Wrabetz Frigyes, Kern Ferencz, Wirth Ferencz, ifj. Ács Károly ügyész, Begázzsy N. titkár és Ihász György a „Vendéglősök Lapja“ képviseletében.

I. Elnök üdvözlővén a jelenlevőket az ülést megnyitottnak nyilváníttja s egyuttal Glück Frigyes, Barabás József, Krist Ferencz, Stamm András, Steinbeisz János úrak meg nem jelentésüket tudatja.

II. Olvastattak az 1886. év május hó 11 és 17-ikén tartott választmányi ülések jegyzőkönyveit.

Tudomásul vétetnek:

III. ifj. Ács Károly ügyész olvassa a n. mélt. m. kir. földm. és keresk. miniszteriumhoz felterjesztendő „Emlékirat“ szövegét.

Az „Emlékirat“ jóváhagyólag egyhangulag elfogadtatik s véleményezés végett az orsz. iparegyesület elnökségéhez beterjesztetni elrendeltetik.

Több tárgy nem lévén elnök az ülést bezárja.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével Hermann Ferencz és Stadler Károly úrak bizatnak meg.

Képesítéshez legyen-e kötve a vendéglős ipar?

Az iparnak egyetlen ága sincs, mely oly sokoldalúságot követelne mint a vendéglős-ipar. Pinczekezelés, borismeret, konyhaművészet, jó izlés, tisztaság és a vendégekkel való jó bánásmód mind oly tulajdonok, melyek nélkül ma már el nem lehet valamire való vendéglős vagy korcsmáros, ha boldogulni akar.

E tulajdonok közül a pinczekezelés és a borismeret fontosságát fölismerte kormányunk is, midőn országos borászati kormánybiztosságot állított föl s a termelő helyeket borvidékekre osztotta s a termelők oktatása céljából rendszeresítette a borászati vándortanítók rendezését.

Ha más semmi dolga sem volna a vendéglősnek mint a bor- és pinczekezelés, ki kellene mondanunk, hogy képesítéshez kötéendő igenis a vendéglős-ipar, mert csak így szerezhetünk biztosítékokat, hogy a közönségnek csupán jó és egészséges ital szolgáltatik föl s a vendéglős első tekintetre meg tudja különböztetni a természetes bort az egészségre ártalmas mesterségtől.

De ezenkívül főtulajdonságát kell képeznie a jóra való vendéglősnek az is, hogy ne csak a konyhaművészetben birjon kellő jártassággal, hanem megtudja különböztetni az élelmi szerkekben is a jót az egészségtelentől.

Azután a jó izlés, tisztaság és a vendégekkel való finom bánásmód szintén oly tulajdonok, melyeket ma már méltán megkövetel a közönség a vendéglöstől épenugy mint a személyzetétől.

E szerint tehát a vendéglősnek a külön ismeretekon kívül birnia kell általános műveltséggel is, ha derekasan meg akarja állni helyét a társadalomban.

Ezeket szem előtt tartva, igen helyesen hozza föl a budapesti vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulata az nagyméltóságú m. kir. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz intézett emlékiratában, mikép szükségét érzi annak, hogy a korcsmáros tanoncok az erkölcsi és szellemi, mint nyelvekben, könyvelésben, földrajzban és közlekedésügyben való általános kiképzetésén kívül, kiműveltessenek a következőkben is: a helyes pincze- és borkezelésben, a borok biztos megismerésére vezető mesterfogásokban; továbbá a vendégek körül való műfogások terén az udvarias érintkezésben, sima és előzékeny magatartásában a vendégekkel szemben, az ügyes és tiszta felhasználásban, a különböző ételeknek egyszerre történő tiszta felhordásában és a vendégek által netán reájuk bizandó étjegyzők (menu) he-

lyes és ügyes, nemkülönbben izletes összeállításában.

Hogy ezek a tulajdonok mind olyanok, melyek nemesak gyakorlati előképzetést követelnek, de előző iskolai tanulmányokat is, azt mondanunk sem kell, mert igaz, hogy eme tulajdonok közül elsajátítható egyik-másik a gyakorlati életben, foglalkozás közben is, de legnagyobb részük komoly tanulmányokat igényel, melyek nélkül a vendéglős és korcsmáros ma már nem számíthat boldogulásra sem.

Aztán ami fődolgoz a testületnek mint ipartársulatnak tekintélye is megköveteli, hogy tagjai birjanak azzal a képesítéssel, melyet ez idő szerint törvény ugyan még nem követel tőlük, mert az ipartörvény még csak „megbízhatóságot“ kíván tőlük, de saját boldogulásuk, jó hírnevük és a velük érintkező közönség igen is megköveteli az általános műveltséget, izlést, tisztaságot és előzékenységet.

Tehát a vendéglős-ipar ifjusága saját érdekében is cselekszik, ha a törvényes intézkedést megelőzve saját körében igyekszik elsajátítani a szükséges ismereteket és felolvasások, vita estélyek rendezése általánosan megszerez az általános műveltségre kifejlesztésére is.

Legyünk tehát rajta, hogy minden tekintetben díszére váljon az ifjuság a tekintélyes testületnek, mely más helyet foglal el a társadalomban.

Ha a közönség látja és tapasztalja, hogy az őt kiszolgáló ifjuság komolyan igyekszik megfelelni feladatának, megszűnik az a panasz is, hogy páriának tekintik azt, ki a közönség kiszolgálására szánta el magát.

Ily módon a vendéglős-ipar ifjusága is elfoglalja azt a helyet a társadalomban, mely őt méltán megilleti.

A felolvasások és vitaestélyek rendezésének módját ismertetni fogjuk legközelebbi számunkban és ha az ifjuság hozzájárulását látjuk, rajta leszünk, hogy ezek a közművelődésre szolgáló intézkedések mielőbb életbe is lépjenek.

Magyarosodjunk!

Ezt a lelkesítő jelszót írta fel zászlójára minden szaktársunk, ennek szellemében indult meg, teljes erővel a germanizmus, s más be-

tolakodott, idegen, s nálunk termőtalajra talált, s eddig híven ápolt nyelvnek kiküszöbölése ugy a szállodákban, vendéglőkben, korezmásokban, mint a kávéházakban. Még nem bevégzett a nagy, dicső, hazafias munka, melyben nemcsak tántoríthatatlanul küzdő lapunknak, hanem a „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korezmások“ derék ipartársulatának, hanem a „Pinczér-egylet“-nek is némileg halhatatlan érdem jutott, nagy része volt s van. Igen! Azért mondom, hogy nem bevégzett a mű, nincs még elérve a cél, mit lelkesült, hazafias érzelmű szaktársaink kitűztek maguk elé, azért van a „Pinczér-egylet“-nek némileg e dicsőségből osztályrésze, mert van tagjai között, fájdalom! még maig is sok olyan, ki évezredek, dicső, multú hazánkat, a magyar földet osztrák provincziának tekintti, hol beszélnek még magyarul is, hol az édes magyar nyelvet nem tartják arra méltónak, hogy megtanulják, hogy beszéljék. Szomorú állapot! Ezt érdemi Árpád ivadéka, a magyar nemzet! Annyi viszonzást, hálat sem nyer a sok hazafiatlan, méltányolni nem tudó, idegen, külföldről beszámazottaktól hogy legalább magyarul szóljon hozzá.

Sok bibéje, oka van ennek. Fájdalom, a mi szakpályánk egyes ágain, így a vendéglőkben s kávéházakban alkalmazott segédek mi képesítéssel sem bírnak, némelyike gyakorlatlan úgy a kávéházban, mint a vendéglői éthordás, borkezelés terén. E kontárok csak akkor lesznek valódi képzett szakemberek iparágunk bármelyik részén, akkor sajátítják el a magyar szót, ha, mint más iparágnál törvényes erőnél fogva kényszerítettek képesítést nyerni.

„Nyelvében él a nemzet!“ — mondta a költő — és e szavak lebegnek hazafias szaktársaink ajakán. Kik mélyebben tekintik a magyarosodás szükséges, égető eszméjét, azok belátják, mint idegenkedik a közönség az oly szaktársaink üzletét látogatni, hol nem a magyar szó hangzik föl. Joggal megkövetelheti, megvárhatja a magyar közönség azt, hogy saját földjén a maga született nyelvén beszéljen mindenki, főleg azzal, ki az ő pénzén él. Kell, hogy a közönség kényelmére mindent megtegyen iparágaink minden művelője; kell, hogy alkalmazottjai magyarul beszéljenek, s más nyelven csak akkor, ha szükség kívánja. S ezt megkívánhatjuk épúgy, mint más nemzet. Ugy a fővárosban, mint az országban,

általán véve azon keserű tapasztalatra bukkanunk, hogy a szállodák, vendéglők, korezmák, kávéházak alkalmazottjai idegenkednek nyelvünkől. Hozzájuk szól kiáltó szavunk, hozzájuk beszélünk akkor, midőn saját jövőjük érdekében, eddig és ezután küzdő lapunk arra kéri: legyen elég a méltánytalanságból, lássák be a jogos kívánalmat, saját érdekükben tegyék meg azt az áldozatot, hogy a könnyű úton: a gyakorlatból sajátítsák el a magyar nyelvet. Ők, kik a magyar nemzettel legtöbbször érintkeznek, hazafias dolgot cselekesznek, ha a gyakori felszólalásoknak elejét veszik. Elég volt eddig a panasz, szemrehányás, mit az egész ipartársulat s „Pinczér-egylet“-re szórtak; holott csak ezen iparkodó, s a magyarosodást szívükön hordozó társulat, illetve egylet egy része nem tudta, s tudja azt, hogy Magyarországon van, él, magyar kenyeret eszik, s magyar földben hal meg, ha csak az önzés külföldre nem hajtja.

Mondja ki lelkesült, fenkölt hazafisággal minden szaktársunk, hogy az általa fentartott működési körébe tartozó helyiségekben szem előtt fogja tartani a magyarosodást, oly egyéneket fog alkalmazni, kik értik a nemzet nyelvét, érintkezhetnek vele s úgy a hazának, mint saját zsebüknek nagy szolgálatot tesznek. A külföld, minden nemzet tartsa el saját szülötteit; de mi csak azt tápláljuk keblünkön, ki velünk érez, velünk beszél, ki honunk pártolója. S ha a méltányosság erőt vesz hazafiasságunkon, megköveteljük, hogy legalább magyarul érintkezék velünk.

Joggal kiáltunk tehát fel: „Magyarosodjunk!“

Legyen-e orsz. pinczér-szövetkezet?

Sokáig küzdöttem magammal míg e lépésekre határoztam el magam, mert féltem azon megközelíthetetlen szirtekről, hol annyi hajótörést szenvedett már sok ember, ki valami új eszmével akart a reformok kikötőjében jutni.

Várni akartam még, és nem volt szándékom most a nyilvánosság terére lépnem, de az események maguk idézték elő mégis jelen elhatározásomat, gondolván, végre elérkezett azon idő midőn a mi rossz sorsunk is megbeszélhető tárgyává lehet ott, hol oly lelkesen karolták föl Stadler Károly ur tett azon

indítványát, egy magyar korezmárosok értekezletét, de, mely egy országos korezmárosok szövetkezetében kulminál. Ezen indítványban látom én sorsunk orvoslátát, és ezen majd létre jövő országos korezmáros értekezletben bizok ügyünk újjá ébredésén, ha majd azon országos korezmárosok értekezlete, azon eszmét is magáévá teszi, mely őket is úgy érdekli, mint bennünket pinczéreket egyaránt, s mely már köztünk pinczerek között oly rég vajudik, de nem bir utat törni magának, mivel szárnya szegett, és ez az országos pinczerek szövetkezete nyugdíjalapra fektetett eszméje. Hogy az országos korezmárosok értekezlete létezni fog, az több mint bizonyos, hisz ezen közgyűlésileg elfogadott határozat oly biztos elnöki kezekben van letéve, kik már annyi jelét adták azon társulatnak, mely valóban szerencsésnek mondhatja magát, hogy ily két elnököt mondhat magának mint Gundel János s Walter Ferencz urak.

Hogy a pinczerek jelenlegi rendszere, úgy mint az ma fönáll tarthatatlan és egy gyökeres pinczér reformra égető szükségünk van, azt ma már minden ember tudja, ki a pinczér ügy iránt csak egy kissé érdeklődik is. Itt már most csak az a kérdés merül fel, hogy a pinczér ügy mi módon s ki által reformáltassék? Igénytelen soraimnak nem az a céljuk, hogy terveket soroljanak föl, hanem csupán oda irányulnak, hogy t. elnök uraim, kik annyira szívükön viselik szakmájuk fölvirágoztatását, vegyék tekintetbe mostoha helyzetünket, s méltóztassék a nyugdíjalapra fektetett országos pinczér-szövetkezet magasztos eszméjét kegyes pártfogásukban venni.

Mélyen tisztelt elnök uraim! Nem akarok nagyítani, de merem bátran állítani, hogy az országban 10.000 pinczér létezik, de háromnegyed része nem érdemi meg a pinczér nevet. Azon kisebb része pedig ki becsületesen tölti be e valóban göröngyös pályát, mert annak a pinczérnek, ki pályáját szereti, s hivatásáért él-hal, ki testestől lelkestől pinczér, annak bajos e tövises pályán megélni. Azok itt állnak védtelenül mindenkivel szemben, pályátévesztetten a sorsra bizva szerencsésüket, s az üzletben folyton reszketve, nem tudja mit hoz reá a holnap és nem-e lesz a legesekélyebb ok miatt is üzletéből elbocsátva, s ha még hozzá családos ember, családja az inségnek kitéve,

A „VENDEGLŐSÖK LAPJA“ tárczája.

Étkezés az ó-korban.

A mostani inyenczeket, banquettekért rajongókat bizonyára érdekelni fogja, vajjon milyen ebédeket és vacsorákat csapták a híres régi rómaiak. Szólok tehát a m. t. olvasóimnak ez érdekes tárgyról.

A vendégek száma, Varronak egy ismeretes mondása szerint nem lehetett kevesebb mint a gráciák (3), de több sem mint a muzsák (9). — Előkelő vendégek, szükség esetére, az üres helyek betöltésére kíséretet (umbra) szoktak volt magukkal hozni. — Asztalterítők (abrosz) csak a későbbi császárok idejében jöttek divatba, de aztán a nagyok előkelők házában, pazar pompával voltak kiállítva, a lehető legdrágább szövetekből, gazdagon himezve, arany bíbor és sávolyokkal átszőve, jelül annak, hogy a tulajdonos magas rangot viselt, a mi különben a jelenkori „czimek“ s „czimerek“ mániájának megfelel. — Az étetek feldarabolva, szét-szedve (tranchirozva) tálaltatván fel, késre és villára nem volt oly szükség mint jelenleg. — A villák használata különben sem oly régi még;

hisz Mátyás királyunk is még saját, természet adta tiz águ villáit. t. i. a kétkeze ujjait használta villa gyanánt, de még későbbben a 16. század első felében sem voltak ismeretesek még csak az uralkodók udvaránál sem! a kések pedig a rómaiaknál még nem voltak minden naposak, ellenben Pompeiben már találtattak kantalak. — Az edényekkel pazar fényűzés gyakoroltatott, nemcsak a művészi kiállításban, hanem az anyagokban is; egy külön disz állvány, abacus, hasonló a mostani buffethez, volt az ebédlőben elhelyezve, a melyen a legdrágább asztali edények pompáztak, az ezüst a legközségesebb anyag volt. — Az östiszteletű edény, mely minden asztalon állott, a sőtartó (salinum) volt, mely egyuttal szent edény is volt, mivel hogy a só az áldozathoz is használtatott. Midőn a második puni hadjáratban az állami kincstár tökéletesen kimerült, s annak felségélyezésére az egész nemzet hozzájárult, egy külön rendelet értelmében megengedett, hogy a sőtartó ne áldoztassék fel a többi nemes érzébeli edényekkel, a haza oltárára. — Az ivó edények még drágábbak és művészileg becsesebbek voltak az evő eszközknél! — A legrégibb időkben, következett a

harmadik órában (7—9) elfogyasztott reggeli (jentaculum) után az ebéd (coena) és a nap vége felé az estveli vacsora (vesperna). — A későbbi mozgalmasabb időkben, a coena dél-utánra tetetett át (2—4) óra, ezáltal azonban szükségessé vált az egyszerű, csupán csak kenyér, bor és gyümölcsből álló jentaculum és a coena közt egy második reggeli (prandium) azaz villás reggeli, csak hogy persze villa nélkül! mely 11—12 óra közt tálaltatott fel, s mely hideg vagy meleg husból, halból, gyümölcsből és borból állott, a vagyon és szükséglethez képest alkalmazva, ez a szokás megelő körülből a mostan is Francia és Olaszországban divatozónak. — Megnyitotta az ebédet az előkelő háznál a gustatio (a mostani cutrée, németül Voressen, lengyelül przekazka, (hát magyarul?!) mely izlettő leginkább csak étvágy gerjesztő gyanánt szerepelt s holmi pikáns apróságokból állott, u. m. tojás, saláta, több rendbeli mártás, zöldség, uborka, gomba, osztriga, csiga, sardina s egyéb hal nemű. — Ezek után következett a tulajdonképeni ebéd, coena, a tartalmasabb étkekkel és válogatott inyencz czikkel, végre egy kevés idő multával, mely idő alatt a házi is-

igy tengődik az igaz pinczér folyton remegve mint egy üldözött vad s ha már egyszer kimerülve a folytonos harcban a létért összeesik s éhező családja közt kiadja lelkét, ki gondolkodik azok felül? ha csak a minden özvegyek s árvák pártfogója nem. Ép úgy mint minden katona tábornok, s minden pap püspök nem lehet, úgy nem lehet minden pinczér, koresmáros vagy kávé. Most már mi lesz az olyan pinczérből, ki hivatását becsületesen betöltötte, ha megöregszik s munkaképtelen lesz, hová forduljon, kítől kérjen segítyt? a felelet reá: koldusbot s tarisznya. Vagy ha 20 éve volt tagja egy pinczér a jelenleg főnálló betegséggélyző- s temetkezési egyletnek és tagsági díját rendszeresen fizette, s akkor az egylet segítyét soha igénybe nem vette, egyszerre munkaképtelen, 2—3 évet nem képes fizetni, már nem segítyez az egylet vagy el nem temettet oly tagot ha meghal, alapszabályainál fogva sem.

A pinczér pálya csak azon katalináris existenciájú előtt rózsás pálya, kik csak addig vannak üzletben, míg egy egész nadrágra tudnak szert tenni, s azzal odább állnak, ha lehet visznek is magukkal valami tilosat, mert azoknak az enyim, tied' övéhez, kevés a fogalmuk s mindezért ki szenved legjobban, ha a becsületes s törekvő pinczér nem. Sokan vagyunk pinczérek, de kevés köztünk a jellemes s tisztességes ember; az igazi pinczér ma már nem más, mint nyomorúság a frakkban. Pedig oly szépen lehetne azon segíteni, annyira, hogy a pinczér pálya a legbiztosabb kereset forrás lenne valamennyi iparos pálya közt. Bátran alapíthatna akkor magának minden pinczér tisztességes családi tiúhelyet, hol farsztó napi munkája után lehajthatná fejét, holott ma leg-többje csak vadházasságban él, vagy pedig munka után üzletből kijöve fáradtan, keservesen rászolgált keresetébe kétes hírű helyeken, vagy az ördög bibliával a nyakára hág. Ambár erre azt lehet felelni, hogy a komoly törekvő fiatal ember ilyesmit nem művel, ki ezt hiszi csalódik, vannak kivételek, de a rossz társadalom olyan mint a bacillus, mely mindent megfertőztet mit ér.

Itt csakis egy erősen fegyelmezett országos pinczér-szövetkezet nyugdíjalapra fektetve s vasmarokkal kormányozva segíthet még, s akkor azon szabadfárló, melyen ma minden férég rágódhat, minden rossz gyümölcse le fog

hullni. s csak az egészséges ép gyümölcs fog rajta ama kertészek becsületére, kik azt ápolni fogják, diszelegni.

Ime a pinczérség genezise. Érdemes e fölött elgondolkodni, próbálgattuk mi már magunk pinczéreket is, eszménknak magasabb röptőt adni, de mindannyiszor visszaesett a földre, mint már említém, mert szárnya szegett, és csak azért, mert a pinczéreket országos szövetkezeté csak úgy jöhet létre: ha azt főnökeink úgy, mint az alkotva lesz elfogadják s velünk egyetértve fognak e nagy mű létesítéséhez. Sokat lett már ezen eszme e lapok hasábjain szellőztetve, de bizony nem lett ebből egyéb pusztában kiállt szónál; félek hogy ezen sorok is azon sorsra kerülnek. — Oh de nem! hová is beszélek? az lehetetlen hogy oly két férfi, mint Gundel János s Walter Ferencz urak csak így semmibe s pusztában kiállt szónak vennék a mi rossz s bizonytalan helyzetünket, kik minden szépért, jóért s nemesért lelkesülnek, olyan férfiak, kiknek hazafias s lelkes működésök legfőbb helyről oly magas kitüntetésben lett méltányolva, melynek fénye mindnyájunkra árad, s becsületes munkára buzdit, serkent, hogy ezek panaszunkat ne tudnák méltányolni még gondolni sem merem.

Szép s magasztos ezen eszme mélyen tisztelt elnök uraim, s könnyen keresztülvihető. csak önök legyenek ezen ügyet kezükben s biztos a siker, a jutalom érte nem fog elmaradni. Nevöket mindennapi imájukban fogják foglalni azon munkaképtelen aggok, özvegyek s árvák, azon jótéteményükért, hogy önök által uraim biztos révbe jutottak, s minden pinczér által áldva lesz örökön örökké az ön nagy emlékü.

Megkülömböztetett tisztelettel maradtam
Budapest, 1886i május 1-én

Tarai Sándor, pinczér.

Az italmérési regálejog megváltásáról.

(„Egyetértés“ jun. 23. számából).

Az italmérési regálejog megváltása és ennek módozatai nagyban foglalkoztatják a hazai hírlapokat s gazdaköröket és egyleteket, a nélkül, hogy egyidejűleg amaz előkérdeés is szellőztetnék, vajon az italmérési javadalom jelenlegi tulajdonosai általában hajlandók és

készek-e e törvény oltalma alatt álló joguktól és pedig megváltás illetőleg kibecslés útján megválni?

A tulajdonjog szentsége azt követeli, hogy az italmérési regálejog, mely meg ez idő szerint is legnagyobb részben a volt földesurak és a nemesi földbirtokok törvényes tulajdonát képezi, csak ott tétessék elidegenítés, illetőleg megváltás tárgyává, a hol ezt maguk az önálló jogosult felek, vagy a mennyiben az italmérési jog nemesi közbirtokosságokban a törvény rendelkezéséhez képest közösségben gyakorolják, az illető társtulajdonosoknak a részesülés aránya szerinti többsége kívánják és megajánlják; mert főleg olyan nemesi közbirtokosságokban, hol az egész község ugyszólván magának a közbirtokosságnak saját tagjaiból áll, s hol a fenállott jobbágyi kötelekhez nem tartozott községek az urbéri bormérési jogot nem gyakorolják, s így a regálejogosult közbirtokosság és a község mint testület közt az italmérési jog gyakorlása s értékesítése tekintetében semmiféle ellentétség és érdekösszeütközés nem létezik, véleményem szerint szükségé sem foroghat fenn annak hogy az italmérési regálejog a mostani tulajdonosoknak, vagy legalább azok többségének önkényes beleegyezése és ajánlata nélkül kényszerítő megváltás útján akár községi vagyonná változtattassék; kivéven természetesen, ha ama döntő elvnel fogva, mert „salus rei publicae suprema lex“, az államnak, illetőleg az államkormányának megváltási beavatkozása kellőképp indokolt volna.

Hogy különösen ama számos községek, melyek az italmérési regálejogot a volt tulajdonosoktól s főleg a koronai és kincstári uradalmakban magától az államtól megvették s a jelentékeny vételárakat már néhol egészen ki is fizették, e jogerejü adásvétel tárgyát, hogy a szabad királyi, a törvényhatósági joggal és a rendezett tanácsos bíró városok, az őket törvényenél, királyi kiváltságnál vagy elévülésnél fogva tulajdonilag illető s használatukban levő italmérési regálejogot, ezen a községi háztartásnak egyik legfőbb és köztapasztalás szerint folyton emelkedő jövedelmét miért tartoznának az államnak kényszerűleg vissza — illetőleg átbocsátani, be nem látom, de úgy vélem, hogy maga az állam se szívesen fogadná vissza a vele szerződött községektől a már egyszer eladott italmérési jogot, mert ez a

teneknek az ételek áldozata meghozatott, következett a csemege (dessert) u. m. sütemények, halak, befőtt gyümölcsök (compot). — Az itten következő étlap, magyarul speiszettliből kivehetjük egy akkori igazi nagyuri ebédnek a mi voltát. Azon ebéd, melyet Nasidienus. Maecenas tiszteletére adott, következők ételéből állott: legelőször jött egy lucaniai vadkan (az előljáró nehéz löveg gyanánt, mint ősnemzeti hus eledel, vaddisznó, aper) szolgált körül rakva (garnirozva) apró hónapos retekkal, salátával, raponcsokkal, hering lével, és kiosi borból készült mártással: — azután következett különféle válogatott borok kíséretében, szárnyas állat, sülte, osztriga, halak, leginkább márna hal, környezve ollótlan rákokkal (krabben) olaj mártásban, hallé és bor, bors és szőlő ecet, végre daru, ludmáj, figével töltött nyulszomb (egy néphit a nyulnak szépítő tehetőséget tulajdonított), rigó és galamb. — Hogy ha már most össze hasonlítjuk ezt a speiszettit a most divatozó menükkel, kivált azokkal az banquette féle kotyvasztékokkal, nem tudjuk melyik szokások előnyére döntene a jelenlegi gourmandok bírálata, a régi barbár korszakbelieknek-e a vagy a mostani életkozmásítóknak?!

Évés közben a régi rómaiak bort itták; — de ha a bor ivást igazán élvezni kedvük kerekedett (a mi az őskronikák szerint kevés kivétellel mindig meg volt) akkor ezt ebéd után az ugynevezett comisatio (symption) által valóstították meg. Válogatott nemes borokban hiányt soha sem szenvedtek; ellátta őket ezekkel mindig részint a külföld, Görögország, leginkább Chios, Lesbos, Spanyolország, a honnét a Tarocci bort nagyon kedvelték, továbbá Massilia, Galliából és más külföldi nevezetes bortermelő helyek; — azután maga Itália nagy mennyiségben járult s nemes borok szükséglete kielégítéséhez. Pilátus több mint negyven nemes fajok nevét emlegeti és pedig mind magában Itáliában termeltetteket. — A legjobbak közé tartozott a Pucini s Livia császárné neki vélte köszönhetni hosszú életkoát, ő más bort soha nem ivott. — Igen gyakran emlegetik a Falerni bort Campaniából és pedig több rendbeli fajokban; ez a bor kissé kesernyész izü volt, (a mai is az) miért is rendszeres édes borral a vagy mézzel vegyítve fogyasztott. Rendkívül becsültetett a sákuláris bor (100 éves Falernó) mely 121. Krisztus előtt L. Apimius consulatusa alatt termett s mely-

nek nevét a borkereskedők visszaélésüképen még akkor is felhasználták, mikor már belőle régesrégén az akkor ismert universumon egyetlen egy csep sem létezett. (Tessék! tehát már akkor is, kétezer évvel előttr léteztek borhamisító semiták! érdekes volna kipróbálni, hogy kinek az aegise alatt, mert tudunkkal akkor még Tisza Kálmán s annak miniszteriuma valamelyik Swatopluk romba dült vályog várában, mint leendő kivik embryo kustorgott.) — Az albániai és a surrentumi borok is nagy kelendőségnek örvendtek. — Tisztán, viz nélkül bort inni, mértékletlenségnek tartott, a mértékletes ivó bőven töltött vizet a borba (piha!, be, jámbor izlés! akár a bécsi németé!)

Eddig van! Így éltek a régi rómaiak, persze mi most már egészen másképen élünk! Eszünk félig nyers beafsteakat s iszunk reá a sok fuxinos s egyéb vegyszeti lötybeléket persze soda vízzel, hogy annál alaposabban rontsuk meg a gyomrunkat! — hja! „tempera mutantur et nos mutamur in illis“! — de azért ezt az ét- és itlapot, mégis kívánjuk mindnyájunknak, még a vegetáriánusoknak és Janner-féle koplalóknak is!

lehető legjobb esetben is, csak a már készpénzben kifizetett vételárnak teljes mérvben visszatérítésével történhetnek.

(Vége következik).

Jegyzőkönyv.

Felvetetett 1886. évi június-hó 19-én reggeli 9 órakor az **aradi pinczér betegsegélyző- és temetkezési-egylet** helyiségében a rendes havi választmányi ülés alkalmával.

Jelen voltak:

Novotny Lajos elnök, Michl József alelnök, Homolay Bertalan titkár, Deutsch Károly pénztárnok, Kormos Adolf ellenőr, Sonn Mór, Húzó István és Szabó István választmányi tagok.

Elnök constatálva a választmányi ülés határozatképességét, a jelenvoltagekat üdvözölve a gyűlést megnyitottnak nyilváníja, melyek után napirendre térven.

1. Az egylet pénztárnoka által előterjesztetik a folyó 1886. év június havára szóló pénztári álladék, melyből kitűnik, hogy az egyletnek e hónapban 78 frt 23 kr. bevétel és 38 frt 20 kr. kiadása volt s így 1886. év július hónapra 40 frt 3 krnyi készlet mutatkozik.

Számlatevőnek a számokmányok figyelmes átvizsgálása után s annak, valamint a pénzkészletnek rendbetalálása után a felmentvényt megadatott.

2. Ezek után a választmányi gyűlések által újonnan átdolgozott és modifikált alapszabályok felolvastattak s indítványoztatott, hogy azoknak közgyűlés, valamint felsőbb helyen leendő jóváhagyásra felterjesztés végett — egy rendkívüli közgyűlés hívassék egybe.

Ez indítvány egyhangulag elfogadtatván, elhatároztatott, hogy a rendkívüli közgyűlés — tekintettel arra: miszerint a tagok foglalkozásuknál fogva a nappali megjelenésben gátolva vannak — folyó évi június hó 21-ke esti 11 órára hívassék egybe és tanácskozási helyül a városház kis terme felhasználtassék azzal, hogy eme terem átengedése végett a polgárnagy s kir. tanácsos ur Ó nagysága kéreassék meg.

3. Elnök előterjesztése, miszerint a mostanig gyakorlatban volt német szövegű házi-

szabályok átdolgoztassanak s azok magyar szöveggel az igényeknek megfelelően módosítottassanak egyhangulag elfogadtatott s azok kidolgozásával Kormos Adolf ellenőr elnöktete alatt Homolay Bertalan titkár és Húzó István urak kértettek fel.

4. Ezek után elnök bejelenti hogy az egyletnek rendes tagja óhajt lenni s kéri magát felvétetni hozzájárulván az egyleti tőke gyarapításához 10 frttal azon kikötéssel, hogy eme 10 frtból tagsági beiratási díja levonotván, a fennmaradó összeg a munkaképtelen tagok segélyezésére alakított alapitőkhöz csatoltassék.

Lelkesedéssel fogadtatott Novotny Lajos elnök ur eme áldozatkészsége, tagul egyhangulag felvétetvén, nekie a tett nemes adakozásért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatni határoztatott s ezen jegyzőkönyvi köszönetnyilvánítás vele írásban közöltetni rendeltetett.

Több tárgy napirenden nem lévén, elnök az ülést berekesztette és a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Húzó István és Szabó István választmányi tag urakat kérte fel.

Kelt mint fent.

Kiadta: **Homolay**, titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvetetett a **szabadkai pinczér-egylet** f. hó 13-án tartott választmányi gyűlésén. Jelen voltak Lichtnkert Károly elnök. Merkovics András alelnök. Thiry Hugó pénztárnok. Borsody J. titkár. Acház Ferencz gondnok, Tótsich Ignác, Vukics Ferencz, Sauer Kálmán, Randvégh József, Reigel Ferencz, Opolczér Mihály választmányi tagok.

Elnök az ülést megnyitottnak nyilváníta mire titkár a mult ülés jegyzőkönyvét fölolvassa, minek hitelesítése után Thiry Hugo pénztárnok május hóról 70 frt 60 kr. bevételt mutat ki, összes bevételek az idő szerint 932 frt. 85 kr. kiadás 212 frt 01 kr. takaréka helyezettett 667 frt kézi pénztári készlet 53.84 kr. tudomásul vétetik.

Elnök egy bécsi aranyhimző czég levelét mutatja föl mely egy temetkezési zászlót igen előnyös föltételek mellett hajlandó elvállalni,

bérlőnek fia forgolódtunk a pajzán, csintalan lány körül.

No az igaz, ennek már kerek tíz éve: de bizony akkor sem volt jobb a világ.

Hogy több volt Erzsí szívében a szeretetnél Tasnádi barátom iránt, azt évek során át tapasztaltam, mikor kocsira rakva bennünket, s czókmókjainkat, oly bánatosan nézett az elválás pillanatában Palira, mintha örökre elbucsznának. Mult az idő, én hűségesen kapargattam egy keresett ügyvéd irodájában, s mint jogász ember ismertem a kávéházak, s más „becsületes“ helyiségek „bibliát“ forgató egyéniségeit, Pali pedig jó étvágygyal bonczolgatá — erősen füstölve — a klinika holttesteit. Mint jó barátok, együtt nyögtük a „becsapott“ tárgyak kamatait, együtt csináltuk a jegyzőkönyvbe — emlékeztet okáért — felírt pénzkérő leveleket öregjeinkhez.

Haza ritkán mentünk, a minek megvolt a maga oka. Már a negyedik évet tapostuk s a pályáról kezdénk komolyan gondolkozni, midőn karácsonyra Zúgóra rándultunk ki. Bárcsak ne tettük volna. talán egy életet menthetünk volna meg. Szente biró Erzsíkéje és Fűrge Mátyás ülték aznap kézfogójukat. Természetesen kettőnk is meghívták s mi a jónak elrontói nem lévén, ugyancsak mulattunk a vályogvető művészeknek vigságtól s bánattól reszkető hangszereik mellett — a boldog pár öröme.

ugyanis 275 írt. ebből 100 az átvételnél fizetendő le, a hátrálékot pedig 10 frt. havi részletekben fogadja el. Egyhangulag elfogadtatott, de miután az egylet a város ezimerét ohajtaná zászlójára himeztetni, ez okból a választmány kérvényt intézett a városi tanácshoz. —

Következett az Orsovai pinczér egylet levele egy szeggyel mellékelve, melyet zászlószentelési alkalmából küldött, e czélra az egylet 10 frtot szavazott meg, mely összeget, pénztárnok utasítottatott kiutalványozni.

Végül az elnök egy két tagu bizottságot nevezett ki, a gyógyszerárban levő rendelvényeket átvizsgálni, ezzel az ülés véget ért.

Lichnekert Károly **Merkovics András**
elnök. alelnök.

Különfélék.

Vendéglős ipartársulatunk tagjai mult pénteken társas összejövetelüket Gundel János szeretett elnökünk promontori villájában tartották.

Hymen. Eszláry Sándor főv. fogalmazó, eljegyezte Hübner Károly urnak, a „Fehér kakas“ vendéglőtulajdonosának kellemdús leányát Terkát. Isten áldása legyen a kötendő frigyen.

József főherczeg Ó fenségénél Alesut-hon legutóbb Piros Józsi szabadkai kedvelt zenekara játszott s kikkel együtt Ó fensége is mint kitűnő kis dobos néhány magyar nótát játszott el.

Debreczenben Patermann Ferencz régi képzett főpinczér „Debreczen városához“ czimzett vendéglőt nyitott. Sok szerencsét!

Szoláry Ferencz az Andrási uti Ruscher-féle étterem derek főpinczérje, lapunk terjesztése s előfizetők gyűjtése körül kiváló buzgalmat fejtett ki. Miért is fogadja halás köszönetünket.

Magyarfaló vad vendéglős. Fiumében a „Stella d' oro“ vendéglőse elegetett egy magyar étlapot, a melyet a magyar vendégek iránti figyelemből írt egyik magyarul tudó pinczérje.

Ifjusági magyar asztaltársaság alakult a fővárosban a Sándor utca 17. szám alatti Boros-féle vendéglőben f. hó 26-ikán 38 tag

Sülyedés.

Nem valami iszonyu tengeri katasztrófa hajmeresztő képét akarom a „nyájas“ olvasó elé tárni, nem az elmerülő hajó népségének szivetrázó végjait, hanem egy mindennapi történetet, egy elzúllott, küzdelmes élet képét vetem papírra. Ez élet egy leányé, kinek csak két hibája volt, nagyon tudott szeretni, s nagyra vágyott.

Szomorú színjátéka a sorsnak, melyben hárman voltak rajtam kívül a személyek: én, ki most az ügyek diplomatikus védője vagyok, Tasnádi Pali barátom, ki, mint orvos, számtalan betegok másvilágra expedálásával vesződik, s Fűrge Matyi, a haszonbérlő fia, ki most, mint „Zsán“, forgolódik a főváros ősrégi „Kamonn“-jának füstös falai között, hűségesen hordva a „trinkeld“ teményében a dákókat és pikolókat. A harmadik főszemély, a darab „Finum Rózi“-ja, ott pihen, jeltelenül a kerepesi ut végén. . .

Szente Erzsí, a biró lánya, bokorugós ruhájában, felpántlikázott hajával, sokat mondó, sötét szemével, örökké mosolygó eper-ajkaival, mézédés szavaival már zsenge lánykorában a birói lakhoz esőditetté nemesak Zúgó falujának, hanem a köznyékbeli községeknek legényeit is.

Én a „magyar“ rektornak, Tasnádi Pali a „német“ kántornak, s Fűrge Matyi, a haszon-

Pár nap mulva visszatértünk a fővárosba. Egy nap Pali rohan hozzám.

— Mit tegyek? A biró Erzsíkéje fenn van, s kollegáim gúnnyal vezették szegényt hozzám, mert engem keresett.

Én lehajtam fejemet s elgondolkoztam. Mily könnyen botlik az ember s talán örökre elesett.

— Bármit keres, baha kell küldeni. A főváros erkölcselenség, bűn fészke, itt nem maradhat. — mondám szigoruan.

— Az mind igen szép, édes barátom, de ő azt mondja, hogy engem szeret s nem megy Zúgóra, mert anyja ráerölteti megint Fűrge Matyira. No, hát most boldogulj vele. Te is orvos vagy, az anyagiakat, én a belső bajokat gyógyítom, de szívet nem tudok gyógyítani.

Hiába okoskdtunk, hiába volt minden rábeszélés, Szente Erzsí nem ment haza. Bejöttek szülei is, de erővel sem lehetett hazavinni.

A merre Pali járt, egy lény árnyékként kísért. Pali restelte a szegény lány esetét.

Egy nap már ott ült a „Kamonn“ fényes trónusán egy piros arcu „kasszir leány“. Szeme most is ragyogott, ajkai most is mosolyogtak — mindenkire. E lány: Erzsí volt.

Tudtuk, mi üzte őt ide! A vágy, hogy Pali körül lehessen.

jelenlétében a társaság megalakult, melynek czélja nyelvünk terjesztése és a jótékonyág gyakorlása. Megválasztottak: Elnökül: Mohácsy Lajos. Tiszteleti elnökül: Petróczy Gyula. Alelnökül: Kampis Lajos. Pénztárosul: Komáromy Jenő. Ügyészül: ifj. Klein H. János. Jegyzőül: Ihász György.

Bunkó Gyula jeles népzenezőnk új zenetársulatot szervezett, s a zenekar elnökéül Ihász Györgyöt kérte fel, mely megtiszteltetést e lapok szerkesztője készséggel el is fogadta Bunkó Gyula ki nem csak jeles zenész de valóban lelkes hazafi is megérdemli, a nagy közönség pártfogását.

Mulatság A Herman Mariska hegedű művészről által kezdeményezett zenészeket segélyező egyletéből alakuló zenekara a k. a. vezénylete alatt estélyt adott hol a kis nővére és tanítványa Erzsike is részt vett. Valóban szép volt látni midőn a k. a. oly szépen játszott és vezényelt is, mint halljuk körül-belől már 200 tagja van az alakulandó egyletnek, meg említenő az is hogy Berecz Ede tanár úr a leendő karmesterük végig hallgatta a nagyszerű zenekart s megelégedve távozott.

Riunione Adriatica di Sicurta cs. kir. szab. biztosító társaság Triesztben. Ezen társulat évi rendes közgyűlése, melyen az 1885. forgalmi évi zárszámadásai és üzletjelentése tárgyalatott, folyó évi június hó 23-án tartatott meg Triesztben; a terjedelmes, minden üzlet-ágazatot feltüntető üzletjelentés rövid kivonatát következőkben ismertetjük: I. Életbiztosítások: 1885-ben 8.679,444 forint tőke és 18,599 frt járadékról lett kötvény kiállítás, 1885. decz. hó 31-én érvényben volt biztosítások 36.877,045 frt tőke és 81.237 frt járadékra rugtak, s e szerint a tiszta emelkedés 4.318,750 frt biztosított tőke és 13,787 frt járadék. Ezen osztály díjbevétele 308,304 frttal emelkedett mult év ellenében és 1.595,158 frtra rugott. Haláleset, tulélesi és kiházasítási biztosítás fejében 695,285 frt fizettetett ki, mely összegből 43,979 frt visszbiztosítókra esik. Azonkívül 144,081 frt függőben levő haláleseti és tulélesi biztosítások fedezésére tartalékba helyeztetett. A díjtartalék 1885. december hó végével 7.447,390 frt volt, mely összegből

844,952 frt a visszbiztosítókra esik, s e szerint 526,388 frt tiszta emelkedés mutatkozik. — II. Elemi (tűz-, szállítmány- és jégkár) biztosítások. A díjbevétele ezen három ágazatnál 7.770,654 frt volt. Károkért 5.282,481 frt fizettetett ki, mely összegből 2.088,874 frt a visszbiztosítók terhére esik. Azonfelül 200,022 frt függőben levő károk fedezésére tartalékba helyeztetett. — Viszontbiztosításra ezen három ágazatban 3.137,244 frt adatott ki. A készpénztartalék a tűzbiztosítási ágazatnál 1.530,362 frt és a szállítmány-biztosítási ágazatnál 14,374 frtot tesz ki. A több évi tűzbiztosítás díjtartalék tárczája 17.802,536 frtra rug. A Riunione létezése óta kerek 127 és fél millió forintot fizetett ki károkért. Az 1885. évi üzleteredmény igen kielégítő volt, mely kedvező eredmény eléréséhez többé-kevésbé minden ágazat hozzájárult. A nyereség 482,078 frt 24 kr, mely összegből első ízben 150,000 frt a jégkárbiztosítási tartalék emelésére és 45,335 frt 50 kr az árfolyam-ingadozás tartalékának emelésére fordított. A maradékból alapszabályszerűleg az általános nyereségyalaphoz 51,114 frt 50 kr esatoltatott, mely összeg, valamint az osztalék és a társulat hivatalnokai takaré- és nyugdíjpénztára részére adományozott összeg levonása után 183,235 frt 89 kr marad a részvényeseknek osztalékkul. Az osztalék részvényenkint 55 frtban állapított meg (1884-ben 50 frt volt) és július hó 1-től kezdve fizettetik ki. — A tartalékok 1885-ben 825,445 frttal emelkedtek és december hó végével 9.815,268 frtra rugtak, mely összeg következőleg osztódik el: az életbiztosítási ágazat díjtartaléka 6,602,449 frt, — a tűzbiztosítási ágazat díjtartaléka 1.530,362 frt, — a szállítmány-biztosítási ágazat díjtartaléka 15,374 frt, — a jégkárbiztosítás külön tartaléka 550.000 frt, — az A) mérleg árfolyam-ingadozásának tartaléka 181,093 frt, — a B) mérleg árfolyam-ingadozásainak tartalékalapja 152,809 frt, — az életbiztosítási osztály külön nyereségtartaléka 150,000 frt és a nyereségtartalékalap 633,181 frt. A közgyűlés által meghatározott alapszabály-változtatások a társulat alapszabályszerű tartamának meghosszabbítását és az évi közgyűlésekhez való meghívás

idejének megrövidítését illetik. — Az alapszabályok értelmében történt választások eredménye: báró Reinelt Károly a trieszti kereskedelmi- és iparkamara elnöke és b. Murgó Marco az osztrák-magyar Lloyd-társulat elnöke igazgatóknak és pedig előbbi ismét, utóbbi az elhalálozott Landauer Gusztáv helyett választott meg; Afenduli György és pojai gróf Alberti Emil felügyelővé újbol megválasztott.

ALKALOMSZERŰ

kül és belföldi borok eladása.

Az

„**EUROPA**“ szálloda

beszűntetésével, a szállodai pinczekészlet összes borai mintegy 2500 üveg bordeaux, 1000 üveg különféle külföldi, 2000 üveg magyar, ezeken felül mintegy 160 hectoliter hordókban, szabadkézből egészben vagy részletekben eladó.

Közelebbi értesítést nyerhetni a szálloda-épületben Budapest, V. kerület Ferencz-József-tér 7. szám.

Üzlet alapítás 1804.

Ludvig József utóda

fegyverműves

Budapesten, Muzemkörut 5. szám.

Ajánlja dusan berendezett raktárát mindennemű vadász-, sörétes és cél-fegyverekben, továbbá szobafegyverek és pisztolyok. Forgó és célpisztolyok teljesen belőve, jótállás mellett. Nem tetszés esetén 14 nap alatt kicseréltetnek.

Elvállal minden e szakba vágó javításokat, pontosan és gyorsan a legolcsóbb árak és jótállás mellett.

Üzlet alapítás 1804.

Tanyánkat egy más, járatlanabb kávéházba tettük át. Pár nap mulva a „kasszir lány“ ott is Erzsike volt. Most már „Lujza kasszony“. Egy napon Fűrge Matyi, a mi hajdani gyermekkori gombózs s vesszőn lovagoló pajtásunk állit be hozzám.

— Hol van Szente Erzsike, az én menyasszonyom? Akárhoz legyen is, felkeresem. s ha még lehet, visszatérek a becsületos utra.

Szegény fiu! Nem ismeri még a főváros imádott nagyszerűségei mellett, rejtelmes bűnfészkeit, nem a kedvező alkalmat kizsákmányoló anyagi s erkölcsi hiénákat.

— Nem tudom! Olyan az a lány már, mint a bolygó csillag, sokfelé tűnik fel. Talán a „Zrinyi“-ben megláthatja. Nem! Elveszett, elsülyedt örökre! Ne ménjen oda.

Egy részvét-könyvet facsartam ki szememből. Nagyon kegyetlen a sors játéka ez igazán szerető fiu iránt.

— Megyek, felkeresem! — s ezzel elrohant.

Nem tudom, hogy milyen volt a megdöbbentő viszontlátás, s csak azt hallottam később, hogy Szente Palt, az érdemekben megszült bírót, s nemsokára hű életpárját is elkísérték oda, honnét nem tér vissza senki. Megtörte őket a bánat, szégyen... Szülőfalumban, Zügön örökre ellejítették Szente

Erzsiket, azt a csinos lányt, s a falu deli, urias dalosát: Fűrge Matyit.

Nemsokára elhagytam a zajos fővárost, s egy kis városkában telepedtem le. Feledém már e szomorú történetet, s családi gondok vették igénybe erőmet. Tasnádi Palinak is felvitte Isten a dolgát egész a kórházi főorvossáig.

Néhány év mulva hivatalos ügy elintézése végett a fővárosba kellett utaznom. Pali barátom haragja daczára egy szállodában telepedtem le, mert ismerem a pesti nyomorúságok egyikét: a lakás-bajokat. Bevetődtem a közeli, ósrégi „Kamon“-ba. Hát ki fogad, mint az én szegény Fűrge Matyim: a „Zsán“.

— No, megkerült-e Erzsike? — kérdém reményteljesen mosolyogva.

Szomoruan rázta fejét s szemei célátalannul tétováztak.

— Meg se akart ismerni, rám nézve jegyesem meghalt, elveszett... mindörökre.

Szegény Zsán, hogy könyezett. Egyszerre felpattan.

— Nem szeretek már senkit! — „Fizetni!“ — Igen! Tessék egy esti lap!

Csak mindenki ily könnyen venné a szerelmet. Átnézem az esti lapot. Egyhangú, unalmas politika, szokott napi hírek.

— Ezek az öngyilkosok mily megdöbbentő mérvben elszaporodnak. Egész mánia

lesz. Ime, itt is! „Egy urias ruhába öltözött 26 éves nő tegnap éjjel a lánchidról a Dunába ugrott. Rögtön keresésére indultak, de csak ma délben fogták ki holttestét s a Rókusba szállították... Szomorú jele az időknek“. A lapott letettem s egy hatost téve ia tálczára, távoztam, hogy Pali barátomat felkeressem. A bonczszobába utasítottak. Iszonyú rothadt levegő, hajmeresztő, szétszort emberi tagok. Egy szivarra gyujtottam. A kölcsönös ölekezés után barátom így szólt:

— Rögtön végzek! Tegnap fogták ki a Dunából. Csinos lehetett. Ugy hasonlít Szente Erzsikéhez. Csak még az agyvelőt nézem meg. Gyönyörű tanulmányfő.

Én mereven néztem a mézszárlást. Mai vacsorámat a manó vitte már el. Ránézek a hullára.

— Az ingem, zsebkendőm „Sz. E.“ betűk. Sötét szemek, halálban is mosolygó ajkak... Igen! Ez Szente Erzsike holtteste, ki téged szeretett s ezért elhagyta jegyesét s szüleit. Itt az az ismertets szemölcs, alsó ajka alatt. Legalább szépen temettesd el.

— Majd a többi darabokkal együtt elássák. Különben, hogy vagy? — kérdő közönyösen barátom. — Menjünk vacsorálni.

— Iszonyu emberek ezek az orvosok!

Löwinger Károly

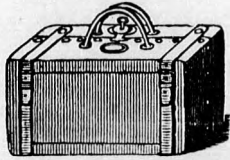
cs. kir. udv. bőröndös.
Budapest
Főraktár: Kis hid-utca 10.
Fiók: Bécsi-utca 3.

Ajánlja nagy választéku
utazó bőröndjeit

a
vendéglősök és főpinczerek
részére pedig a legzélszerűbbnek
bizonyult

pénzes tárczáit.

A tárczák
Sztanoj Miklós
találmányai!!!

KÁVÉHÁZ ELADÁS!

Egyik vidéki nagy városban egy a
legjobb minta szerint csinosan berendezett
s a város közepén levő

kávéház

összes mellékhelyiségeivel szabadkézből örök
áron eladandó. Bővebb értesítést ad lapunk
kiadóhivatala.

Ára 1700 frt.

KUNZ és MÖSSMER

vászon nagykereskedők és fehérnemű-gyárosok.

A magy. kir. első honvéd kerületi tisztii egyenruházati egyletnek
fehérnemű szállító

BUDAPEST, KIGYÓTÉR (a „Szép Juhásznő“-höz.)

Ajánlják

valódi rumburgi, irhoni, kreasz, hollandi fonál
és sziléziai vásznaikat,

mindennemű asztal és kávésterítékeket, továbbá gyer-
mek, női és férfi mindennemű fehérneműeket,

szállodák, vendéglők és kávéházak

szükségleteihez mindennemű gyártmányok
nagy választékban.

Menyasszonyi kelengyék

270 frttól 500 frtig és feljebb.

Illustrált és áru-magyarazattal ellátott árjegyzékeket kívánatra
bérmentesen küldünk.

A vásznak valódiságáért kezeskedünk.

MOLNÁR és SÁRKÁNY

első háztartási és konyhaeszközök raktára

Budapest, dorottya-utca 6, Wurm-udvar.

Nagy választékban

FŐZŐ EDÉNYEK nichel, vereseréz, szománosolt acéllemez, szinnesolt acéllemez és szománosolt kőntöttvasból.
mosókonyha-, fürdőszoba és kórszoba-berendezések.

Különféle szerek és gépek a konyha és háztartás részére.

Pincze- és tejgazdászati szerek és berendezések.

Különféle szerek a lakások megvilágításához, tisztításához és fűtéséhez.

Teljes konyhaberendezések háztartások és szállodák részére.

Konyha- és háztartási butorok fából és vasból.

Theakészletek, kávékészletek, theasztalok, valódi orosz szamovirok.

A cs. kir. szab. berndorf alpacca-ezüst és alpacca-árúk magyarországi főraktára.

Vendéglő- és kávéház berendezések gyári árban
számíttatnak.

Az első cs. kir. szab. KITSCHLT ÁGOSTON-féle vasbutor-gyár magyarországi főraktára.

A solingi J. A. HENKELS-féle késáru-gyár raktára.

KÉPES ÁRJEGYZÉKKEL KIVÁNATRA SZOLGÁLUNK.

Kais. kön. priv. Glasfabrikanten

C. STOLZLE'S SÖHNE.

Niederlage: B U D A P E S T, VI., Königsgasse Nr. 50.

Glasfabriken und Raffinerien:

Alt-Nagelberg (Centrale),
Neu-Nagelberg, Sofienwald,
Eugenia, Eilfgang
Suchenthal u. Georgenthal in Böhmen Franz-Josef-Bahn.

in Niederösterreich
a/d. Franz-Josef-Bahn

Glasfabriken-Niederlagen:

Wien (Centrale) Wieden Freihaus 2. III. Hof.
Rudolfsheim, Schönbrunnerstrasse 26.
Prag Wenzelsplatz 47 neu.
Budapest VI., Königsgasse 50.

Diese Manufakturen umfassen 7 Glasfabriken mit 14 Gasöfen, und neuester Konstruktion Strecköfen nach belgischem Systeme; von diesen Fabriken ist eine über 100 und drei andere zwischen 40 und 50 Jahre im Betriebe. Die Fabrikation umfasst alle erdenklichen Sorten Glaswaren Vorzüglich weisses Crystalglas für Service, Press- und Gussglas, Farben, Schliff, Kreiden, Grün, Braunglas. Anerkannt berühmtes böhmisches und belgisches Tafelglas in allen Grössen, Stärken, Farbentafeln in allen Nuancen. **Specialität: Glasgeschirre für Gasthaus, Kaffeehaus, Haushaltsgebrauch in Guss und Schliff. Aelteste und weltberühmte Fabrikation von Syphon's glatt und mit Firmaätzung, Gazeuseflaschen mit Kugelverschluss.**

Beleuchtungsartikel für Petroleum, Oehl, Gas und Elektrotechnik.

Aelteste Lieferanten für Eisenbahnen und Dampfschiffe. — Glasatzerei, Gravurwerkstätten, Malerei, Sandgebläse.

Muster und Special-Courante stets zu Diensten.

Minden borkezeléshez szükségelt anyagok, és pedig: **viza-hólyag, bor-zamat** (Weinbouquet), **borderítő-por** (Klärungspulver), úgy **porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá **tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerín, gelatin, kénlapocskák** nemkülönben **parafa-dugók** és palaczkokra való **cinn-csipkák** (Kapseln) a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók: **Watterich Arnold** ur kereskedésében **BUDAPEST, Dohány-utcza 1. szám a.** Árjegyzések és kezelési jegyzék ingyen

Alle Bedarfsartikel zu Wein-Manipulation, wie: **Hausenblase, Weinbouques, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Einschlag, Gelatine, Stoppeln, Glycerin, Zinnkapseln etc.**, in besten Qualitäten billigst bei **ARNOLD WATTERICH** **BUDAPEST, Tabakgasse Nr. 1. (Huszár-ház).** Preiscourante und Manipulation gratis

ADOK

egy felöltőt, bélelve **8 frtért**, egy öltözetet, gyapjuból, valódi színű **14 frtért**, egy kammarn-öltözetet **15 frt 50 krért**, egy zubbonyt (sacco) gyapjuból valódi színű, **7 frtért**, egy salon-öltözetet **25 frtért**. Mind legújabb divatu, gondosan készítve **jó és tartós**. A **legfinomabb** angol és francia kelmékből ugyanazon ár-arányban, — Legnagyobb minta-gyűjtemény mértékszerinti megrendelésekre.

ROTHBERGER JAKAB,

es. és kir. udvari szállító.

Budapest, Kristóf-tér 2-ik sz. I. emelet,
a „nagy Kristófhöz“ czimzett házban.

KERTI VENDEGLŐ.
Wohlfarth, Stáctió-utcza 33.

Nagy katonazene-hangverseny.

a kedvelt 44. ezred zenekara által **Flossmann karmester** személyes vezetése mellett. Minden kedden és csütörtökön katonazene-hangverseny ugyanezen zenekar által. — Minden szerdán, szombaton és vasárnapon hangverseny **Mezei M.** kedvelt nemzeti zenekara által.

Kitünő ételekről, valódi budai hegyi borokról és pontos kiszolgálatról, legjobban gondoskodva van. Szíves látogatásért esedezik, kitünő tisztelettel **Wohlfarth Vilmos,** vendéglős.
Szabad bemenet.

Petanovits József kávéháza

Aranykéz-utcza „Nemzeti szálloda.“

A pinczerek gyűlhelye és találkája.

Café Josef Petanovits

Goldene Handgasse, „Hotel National.“

Verkehr und Sammelplatz der Kellner.

POLONYI JÁNOS

férfi szabó-üzlete

Budapest, IV. Deák Ferencz utca 16. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy nálam a **legújabb divat szerint FÉRFI RUHÁK** a legjobb és legjutányosabb árak mellett készíttetnek és hogy a n. é. közönségnek a szövet-választásnál is szolgálatára lehessek, nálam **mindennemű szövet-minták** a legújabb divat szerint nagy választékban kaphatók.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlvagyok

tisztelettel

Polonyi János

férfi-szabó.

JOHANN POLONYI

Herren-Kleider-Etablissement

Budapest, IV., Deák Ferencz utca Nr. 16.

Ich beehre mich einem geehrten Publicum zur gefl. Kenntniss zu bringen, dass in meinem Geschäfte **HERREN-KLEIDER nach neuester Façon** zu den coulantesten Bedingungen bestens angefertigt werden. Damit ich meinen geehrten Kunden bei der Auswahl von Stoffen dienlich sein kann, sind daselbst alle Gattungen Stoffmuster nach neuester Mode vorhanden.

Indem ich mein Etablissement dem Wohlwollen eines geehrten Publicums empfehle, bleibe ich

Hochachtungsvollst

Johann Polonyi

Männerschneider.

SZALÁMI

Rzalami Ia 100 ko. frt 135.—
 Sózsa paprika legfinomabb. 100 " " 120.—
 Tarhonya tojásos legfinomabb 100 " " 34.—
 Uj rózsza krumpli 100 " " 7.—
 Uj vörös hagyma 100 " " 9.—
 Szalonna finom paprikás . 100 " " 54.—
 Fehér hor val. Magyarádi fin. 100 Lit. " 23.—
 Szilvorium valódi szürémi 100 " " 48.—
 ajánlja **5 kilós** posta-csomagba is, szilvorium
 és bort csak 56 literes és nagyobb hordókban.
 Megjegyzem, hogy csak is a legfinomabb minő-
 égű árukat ajánoml. **BENISCH S. J.**
 Szegeden.

Friedmann Manó
 mészárosmester
 BUDAPEST, IV., Duna-utca 10. sz.
 A fővárosi és vidéki szállodás és vendég-
 lős uraknak minden időszakban a legkitűnőbb
marha- és borjúhúst
 szállíthat. — Megrendelések méltányos árak
 mellett gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Kutschera Mihály közvetítő intézete.
 Van szerencsém a n. é. vendéglős- és
 kávé uraknak becses tudomására hozni, hogy
 közvetítő intézetemet f. évi május-hó 1-től fogva
 Budapest, belváros **Lipót-utca 1. szám** alá
 helyeztem át. Ennélfogva kérvén, miszerint előfor-
 duló szükség esetében, akármily nemű üzleti sze-
 mélyzetre nézve bizalommal hozzám fordulni
 méltóztassék, mély tisztelettel maradtam
Kutschera Mihály,
 főügynök.
 Iroda: **Lipót-utca 1. sz. Duna-utca sarkán.**
 Lakás: IV., **Lipót-utca 10. sz.**

LAKOS LAJOS

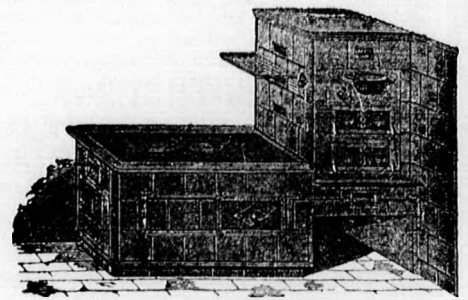
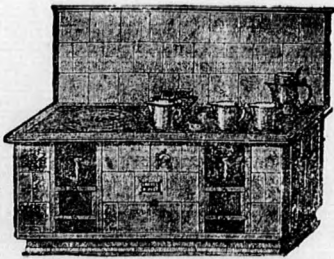
ajánlja cs. k. szabadalmazott kifalazás nélküli

TAKARÉK-TÜZHELYEIT

A betétek meghajlás ellen bordákkal vannak ellátva. Készíték szinte új találmányu asztallal ellátott tüzhelyeket és a konyháról gőzkihuzóval ellátva szabályozható takaréktüzhelyeket,

melyeken lehet egy főzőlúkon kevesebb égőanyaggal főzni, készít és raktáron tart konyhaberendezéseket uraságok, magánzók és vendéglősök számára nemkülömben asztali takaréktüzhelyeket, falburkolatokat, cserép vagy márványból Beefsteak-tüzhelyeket, sütő- és pasteta-kemenczék, füstkeletkezés minden konyha- vagy szobafüstésnél elháríttatik.

Minden általam készített munkákért jótállok.
 Budapest, IV. ker., Kalap- és Lipót-utca sarkán 10. sz.

Brünni kelme

egy elegáns
 tavaszi öltönyre
 320 darabokban t. i. 4 bécsi rőf 4 frt 80 kr.
 finom, 7 frt 10 kr. legfinomabb, 10 frt 50kr.
 legeslegfinomabb
valódi gyapjukelme
 postautánvétellel küldi
Tuchfabriks-Niederlage
SIEGEL-IMHOF

Brünnben, tisztességes és lelkiismeretes cég.
 Nyilatkozat: Fenti cég irányában tekintve
 solid eljárását, a nagy közönség bizalommal
 viseltetik. Ezt az bizonyítja, hogy Siegel-Imhof
 cég mintanélküli megrendelésekre is kevés pénz-
 ért a legjobb árut szállítja.
 Miután azonban kétes hírű cégek „Brünni
 áru” elnevezéssel visszaélnak, kívánatra a fenti
 cég is szívesen küld mintákat ingyen és bér-
 mentve.

VÁRPALOTÁN

gróf Zichy Paulina

pinczében
 nagymennyiségű finom borok eladók.
 Tudakozhatni szerkesztőségünkben.

LETH és SPERLICH

Magyarország legelső és legnagyobb
elhelyező intézete
 szállodai-, vendéglői-, és kávéházi-személyzetnek.
 Budapest, kalap-utca 5. szám.
 Telephon 392. szám.

Trinken Sie

Karlstädter Sauerling

dies ist der reinste, beliebteste und bil-
 ligste alkalischer Natron Sauerling.
 Mit Wein oder Fruchtsäfte bestes
 Erfrischungsgetränk.

General-Depôt für Ungarn:
 bei
CARL RICHTER
 Donaugasse Nr. II.

so auch in allen Mineralwasser Spezerei-
 handlungen und Restaurants erhältlich.
 Preise: 1 1/2 Lit 22 kr., 1 Lit. 17 kr.,
 1/2 Lit. 12 kr. — Leere Flaschen werden á
 7, 5 und 4 kr. retourgenommen.

FRANCZIA

MUSTÁR

Magyar ipar.

A legjobb és legolesobb mustár-gyártmányom, annyiban
 különbözik más hasonló gyártmányoktól, a mennyiben ahhoz
 a legjobb, saját készítésű borecetet használom, és ezáltal
 az egészségre nagy befolyással bír.

MOCZNIK L.

borecetet-mustár és konyhakerti conserv-gyáros
BUDAPEST, dohány-utca 32.

Árjegyzéket kívánatra rögtön küldök.